

Dye iijste Epystel Johānis

Hire lyeffsten syet dye andere Epystell schreff ik uw in dem ik verwecke uw reyn gemote to vermaninge dat gi ge dechlich fint der wort de ick uw voersachte ende dechtich weset der propheten der apostolen ende der ghebo den vnses heren vnses ghe suntmakers. Dyt wetz we dem ijsten dat in den lesten daghen wert komen respeyder ende bedreginge gaende na eyghenet begeleicheyt seggende. wat is de gheloefste off sin tokōpst? Wāt fint dat de wēdere stepent: alle dinck vol herden aldus van anuange der creaturen wāt de dyt wyllen den is verborghen dat dye hem mel ende de erde to deme ijsten waren van de water ende dor dat water bestande van deme woerde gades doer den dese werlt vergimck bedekt off auer ghetowinnen myt watere. want de hemmele de nu fint ende de erde werde vthal den myt deme seluen gotliken woerde ende werden gehalden deme vuyte bys an den dach des oedels ende der verdomemisse der bosen my schen. Euer alre lyeffsten dyt sij uw niet verborghen: by deme heren synt dusent iaer als eyndach. ende ein dach als dusent iaer. de here ver sunet niet sin verhetinghe als etlike meynde. euer he wercket gheuldichlike vmb uw ende wyl niet dat gheyner verderue. euer dat sy alle kijnen to der pemtencien. Euer de dach des heren is tokomen als de dyf. in welcken daghe de hemmele dat is die ouerste deyl ende dye nedderste deyl der lucht. solen gaen van eten ghebrekeliken wesen. dor vnghestorm des vuires ende vort de anderen elementen solen werden geteynghet doer dat vuyt. Ende dye erde ende alle dinck de vp det erden sijn solen wetten verbrant. Na dem alle dese dinghe werden vnbonden wodane sole ghy dan sijn in uwen hylligen wandelinghen ende guedicheyde verbeydende ende ylende in dye tokompst des daghes vnses heren Ihesu christi dor den de beuende hemmele werden to vleten ende dye elemetten werden simelten van der hytten des vures. Wy beyden de nyghe hemmele ende nyge erde ende syne gheloefste. In welcket woenet de rechtuerdicheyt. Dat vmb alre lyeffste beydet deser dinghe vlytighet uw dat gy eme beuunden werdet vnbulecket ende vnberoeret in dem vrede ende betrachten de lanckmodicheit vnses heren Ihesu christi to wesen uwe heyl. Alsoe oock paulus vnsie lyeffste broder uw gescheuen heeft na det wijs heyt de eme is ghegeuen. ende als he redet in allen Epystole sprekkende in en van desen dingen ende welcken etlichen fint sware to verstaen en de vngheleiden ende vinstanthafftighen versmaent boesliche vytlegghende. Ito eret selues verdomenis. als och de ander schrifft. Dat vmb brodere gy dye

verwebet dese dinghen behoedet uw selue dat gy niet werdet gheuert in de erringhe der vnuysen ende vallen van uwet eyghen bestand. euer waset in der gnade ende in der bekenninge vnses heren des behalders Ihesu christi. De hij glorie nu bys an de dach der ewicheyt amē. **H**ij heeft eyn eynde de andre Epystell sunte Peters. Ende heuet an de voorde in de ijste Epystell Johānis

De sake des woerdes ende dat got si de lyeffde dat apenbaret Johannes ende dat de haters der brodere niet mogen got bekennen noch mylde moghen werden be wylset he alsoe sere dat he de ock doetsleghers heret. dat vmb dat de hate is een ofsake der do dinghe.

Hij heeft eyn eynde dye voorde. En heuet an de ijste Epystell Johānis.

Dat ijste Capittel.

Go verkundigen uw dat gene dat dart was van anbeginne. dat wy hoeden dat wy segē ende dat wy schouweden myt vnsen ogen en vnsē hēde hebbē oochandelt van de woerde des leuens ende dat leue is apēbare ghemaket. dat hebben wy gesyen ende betuyge dat ende verkundige uw dat ewy ghe leue dat dat was by de vader ende verscheyn vns dat wy segē ende horden dat verkundigen wy uw dat gy ouch hebben geselschop myt vns. en vnsē geselschop sij myt dem vader ende myt dem sone vnsen he ten Ihesu christo. Ende dese dinge schriue wy uw dat gy uw vrouwt. en uwe vrouwe si vol ende dyt is de verkündinge de wy hebbē gehort van eme. ende verkundigen uw dat got is dat licht. ende geyn duystermisse fint in eme. Off wy segē dat wy hebben geselschop myt eme ende wandelen in der duystermisse. wy legē en doen niet de waerheyt. ginghen wy euer in de lychte als he is ock in dem lichtē soe hebben wy de geselschop vnder eynander. en dat bloet syns soens Ihesu christi geteyniget vns vā alle sunden. Off wy sagen dat wy geyn sūde en hebben. wy verleyden vns selue ende de warheyt en is niet in vns. Bekennen wy euer vnsē sūde he is ghetruwe ende gerecht dat he vns voer gheue vnsē sūnde ende reyninghe vns van aller boesheit. Off wy spreken dat wy niet hebben gesundigkeit. wy maken en eyne logenē. en sin wort en is niet in vns.

Dye ijste Epystel

Dat tweyde Capittel

In soene dese dingē schriue ick uw vp
dat gy niet sundighen off euer em sūd-
ighet wy hebben eynen voerspreket
by dem vader **Ihesum ch̄ristum** dem gheret-
tenende he selues is ein versomighe voer vn-
se sunde ende niet alleyn voer ynse sunde: ock
voer de gantsc werlt ende in desem weten wy
off dat wy hebben en bekennet: off **wy** beware
sin gebode. De dat spicket he bekenne god en
bewaret niet sin ghebode: de is ein loghener en
de warheit en is niet in eme. De euer beward
sin wort vorwaer in desem is de volkomē lye-
ue gades: in desem weten wy dat wi sijn in em
Dye lich saghet to bliuen in Christo de sal wā-
deren als ock he wanderde. Alre lyeffsten ick
schriue uw niet ein nyge ghebot euer dat alde
ghebot dat gy hebben gehat van anbegynne.
dat alde ghebot dat is dat wort dat gy heb-
ben gehoert. Anderwertf schriue ick uw ey-
nyge gebot dat is wart in em ende in uw. wāt
de duysternisse vergē ende dat wart lecht
*dat is de warheit des ewangeliums. Ilucht-
tet op der stont. De dat spicket dat he sijn in de
lecht ende hatet sinen broder: de is in der duyst-
ernisse bys her to. de dat lyeff heeft sinen bro-
der: de bluict in dem lechte en de schande en is
niet in eme. De euer hatet sinen broder dye is
in der duysternisse ende weyt niet waer he hen
gaet: want de duysternissen hebben verblindet
sine oge. Ick schriue uw gy sone want uw wet-
den vergeuen uwe sunden vmb sinen name. Ick
schriue uw reden want gy hebben en bekant:
de dat is van anbeginne. Ick schriue uw gy iū
gelinge want gy hebben auer wonne dat boe-
se. Ick schriue uw gy cleyne kindere want gy
hebben bekant den vader. Ick schriue uw ghy-
tingen want gy sint starch ende dat wort ga-
des wonet in uw. Ende gy hebben aueewuniē
den duuel. Alre lyeffsten niet wyllet lyeff heb-
ben de werlt noch de dingē de in der werlt sijn
off etlike lyeff hebben de werlt dye lyeff de des
vaders en is niet in eme: want allet dat in der
werlt is dat is begerlicheit des vleisches ende
begerlicheit der ogen ende houart des leuens
de is niet vit dem vader euer vit der werlt. en
dye werlt vergēt ende ere begerlicheit. Wye
euer doet den wylle gades de bluict ewychlic-
ke. Myne soenekē dat is de leste stunde ende
als gy hebben gehoert dat de anticist kompt
euer nu sint ve'e anticist ***dat sint vele dye dat**
werkijren de ewangelische arbeyt. Iwordē dat
van weten wy dat dat is de leste stunde si gins-
gen vyt van vns euer sy waren niet vyter vns

want weren si ghewesen vyt vns vorwaer sy
waren bleuen by vns ***sonder** sy sint vyt gegan
van vns geystlik et geselschup. Iep dat si apo-
baere werden dat si niet all sijn vyt vns. euer
gy hebbet de saluinge van deme hylligen gey-
ste ende wetet alle dinc. Ick hebbe uw gescre-
uen de warheit niet als den vnbekanden son-
der als den de si bekennen. want ock eyne pege-
like loghen is niet vyt der warheit. we is eyne
logener wan alleyn dese de dat verloonet dat
Ihesus is christus. Dese is anticist dye daet
verlonet den vader ende den sone. Ein pegelik
de dat verlonet den sone de en hefft ouck niet
den vader. dye dat bekennet den sone de hefft
ock den vader. dat gy hebben ghehoert va an
beginne dat blyue in uw wāt bluict dat in uw
dat gy hebben ghehoert van anuange so wer-
den gy bliuen in dem sone ende in deme vader
ende dyt is de geloffnis de he vns hefft ghelo-
uet dat is dat ewygh leuen. Dese dingē schri-
ue ick uw van den de uw ordelen ende de saluy-
ge de gy vntfengen van eme de bliue in uw. en
gy en hebben niet noeth dat uw remant lere.
euer als uw sin saluinge leret van allen dingē
*de noet sijn to deme heyle alremeyst in deme
als de mynischlike lere ghebreket ende werden
dyck vpgheuodet op dem lande klarer syende
in den dinghen de noct sijn to deme heyle. dan
de alle dage horen de sermonen in den groeten
steden. Dat is waer ende geyne loghen. Ende
als he uw heft gheleret alsoe bluict in eme. en
nu gy kinderen bluict in eme. op dat als hys
verschynet dat wy hebben de sekerheit in eme
ende werdent niet beschemiet van eme in sinre
tokompst off gy weten dat got is gerecht. soe
weret dat eyne pegelick de dat doet de gret-
cheyt de is geboren vyt eme

Dat derde Capittel

Ajet wodane lyeff de vns hefft gegeuen
de vader dat wy werden ghenompt en
sijn de sone gades. Daet vmb de werlt
en bekande vns niet. want sy en bekanden en
niet. Alre lyeffsten nu sint wy de sone gades en
dat is noch nyet verschenen wat wy werden.
wy weten dat so he voorschynet wy werde im
ghelick. want wy werden en sien als hys ys.
Ein pegelike de dat hefft dese hapeninghe
in eme dye hyllichmake sick als ock he is hyl-
lich. Ende eyne pegelike de dat doet de sunde
de doet ok de boesheit. en de boesheit is de sūde
Ende wetet dat he voorschenen is vp dat he en
wech neme de sūde. En de sūde is niet in eme.
Ein pegelick de dat bluict in eme de sūdighet

mit. Ende eyn yeghelyke daer sundighet
dye syet en nyet. ende heeft en nyet bekant.
Gy kinderken nyemant en v orleide uw de dat
doet rechtuerdicheit. de is rechtuerdicheit als
ock he is gerecht de dat doet de sunde de is vit
de duuel: want de duuel sundiget vā anbegyn
ne. In desem verscheyn de sone gades dat hye
vploede de wercke des duuels. Eyn yegelick
de dat is geborn vit gade de doet niet de sunde
want sin saet de bluet in eme en he mach niet
sudigen want he is gebaren vyt gade. In de
sen fint apenbare de sone gades: en de sone des
duuels. Em yegelick de dat niet is gerecht de
is niet vyt gade. ende de niet lyeff heeft sine bro
der. Wat dyt is de verkundinge de gy hebbet
gehort van anbeginne dat gy uw lyeff hebbet
vnder eynander. niet als Cayn de dat was vit
dem duuel ende versloech sine broder ende war
vmb versloech he en. Want sine wercke waren
bose. euer syns broders gerecht. Brodere nyet
wyllet uw verwunderen off uw de werlt hatet
wi weten dat wy sijn auer gedragē van de dode
to dem leuen. want wy lyeff hebben de brodere
De niet lyeff hebbet de bluet in dem dode. Em
yegelick de dat haret sine broder de is ein doet
sleger. ende gy wetet dat ein yegelick doetsle
ger niet heft dat ewy ge leue bluende in eme.
In desen hebben wy bekant de lyeffde gades.
want he heft gesat sin siele vor vns. en wy sole
ser ten vnse siele vor vnse brodere. Wat de dat
heft dat goed deser werlt ende syet sinen bro
der gebreck hebbet ende beslute he sin inwen
dige gelede re vor eme. *eme niet to hulpen ko
mende. In welker wns blijft de lyeffde gades in
eme. Myn kindere wy solen niet lyeff hebbet
myt dem woerde noch mit der tungē. euer mit
dem wercke en mit der warheit. In desen bekē
nen wy dat wy sijn vit det warheit en in tegen
woerdicheit brengē vnse herte in sin angeficht te
want is dat vns straffet vnse herte got is gro
ter wan vnse herte en heft bekant alle dinck.
Aller lyeffsten is dat vns vnse herte niet straf
fer so hebbet wy eyn touerlicht toe gade. ende
wat wy bydden wy werden dat vntfangē van
eme want wy bewaren sin gebode en doen dye
dinge de dnt sijn geuelich vor eme. Ende dat
is sin gebot dat wy gelouē in den namē synes
sones. Ihesu cristi ende lyeffhebben vns vnder
eyn ander als he vns heft gegeue dat ghebot.
Ende de dat bewaret sine ghebode de blyuet in
eme. ende hye in eme. ende in desen weten wy
dat he blyuet in vns in dem geyste den he yns
heft ghegeuen.

Dat vete Capittel

Hire lyeffsten niet wylt gelouē eynem
yegeliken geyste euer beprouet de geyst
ste off sy sijn vyt gade. wat vyl valsche
prophetē fint vytgegaen in de werlt. In desen
wert bekant de geyst gades. Em yegelick geyst
ste de dat bekennet Ihesum christum dat he sijn
kommen in dem vleysche de is vyt gade. En eyn
yegelick geyst de dat niet gelouuet in Ihesum
de is niet vit gade. Ende dese is antrekerst van
deme gy hebben gehoert dat he kompt. ende
nu vp der stund is he in der werlt. Gy sijn vyt
gade en hebbet auerwinnen. *de geyst
gades dor wen gy auerwinnet de begerlicheit
der werlt. De dat is in um de is meer wan de
geyst de dat is in der werlt. sy fint vā der werlt
ende dat vmb spreken sy van der werlt ende de
werlt hoert sy. wy sijn vit gade de got bekent
de hoert vns. de niet is vit gade de horet vns
niet. In desem bekennen wy den geyst der war
heit ende den geyst der eringe. Alre lyeffsten
wy solen lieffhebben vns vnder eynander wat
de lyeffde is vit gade ende ein yegelick de daer
lyeff heft de is ghebaren vit gade ende beken
net god. de niet lyeff heft de bekennet god niet
want god is de lyeffde. In desen is verschenen
de lyeffde gades in vns dat god heft ghesant
sinen eyngebarren sone in dese werlt dat wy le
uen dor en. in desen is de lyeffde niet als hedē
wy god lyeff. euer daer vmb dat hre vns voer
lyeff heft gehat ende heft sinen sone ghesant
to eynem versoner voer vnse siiden. Alre lyeff
sten heft vns god lyeff gehad so solen wy ok
vns lyeff hebbet vnder eyn ander. Geyre en
ghesach nye god. Off wy lyeff hebbet vns vñ
der eynander god blyuet in vns ende syn lyeue
is volkomen in vns. In desen bekennen wy dat
wy blyuet in eme ende he in vns. Wat he heft
vns gegeuen van sinem geyste. ende wy hebbet
gheschenen ende betuyghen dat de vader heft ge
sant sinen sone to eyne behalder der werlt. welc
ke bekennet dat Ihesus is de sone gades god
de blyuet in eme ende he in gade ende wy hebb
en bekennet ende gelouuet der lyeue dye got
heft in vns. Got is de lyeffde ende de daer bly
uet in der lyeffde de blyuet in gade ende got in
eme. In desem is dye volkomen lyeue gades in
vns dat wy hebbet eyn betruwen an dem da
ge des oedels. Want als he is sin wy in deser
werlt. dye vruchte en is niet in der lyeffde. euer
de volkomē lieffde werpet rit de vruchte. wat
de vruchte heft pine. Oye euer sick vruchten
de en is niet volkomē in der lyeffde. dat vñ so
len wy god lieff hebbet. wat he heft vns to de
jeste lieff gehat off etlik spakte. ik heb got lief

De äder epistel iohānis

ende hatet sinen broeder de is eyn logener wāt
wye niet lyeff heeft sinē broder den he syet wye
mach he got lyeff hebben dē he niet syet. Ende
dyt gebot hebben wy vā gade vp dat dye dat
got lyeff heeft de hebbe ock lyeff sinē broeder.

Dat vyfde Capittel

H In pegelick de dat geloest dat Ihsus
is cristus de is geborn vit gade. en een
pegelick de dat lyeff heeft den dye dat
gebaer de heeft ock lyeff den de dat is gebaren
vpt em. In desen bekennē wy dat wy lyeff heb
ben dē sone gades. off wy got lyeff hebben ende
doen sin ghēbode. want dyt is de lyeue gades
dat wy bewarē sin gebode en sin gebode en fint
niet swaet: want alle dat dat is gebaer vit ga
de dat auerwinnet de werlt en ynse gelouue is
de vyctorie de dye werlt auerwinnet. Wye is
euer de: de de werlt auerwinnet wan de de dat
gelouuet dat ihesus is de sone gades. Desse is
Ihesus cristus de dat quā dor dat water ende
dor dat bloet niet alleynē in deme watere. euer
in dem water en in dem bloede. En de Kylli
geyst is de dat betuyget dat cristus is dye
warheyt. wāt dree fint de dat gheue getuych
misse in de hēmel. de vader. dat wort: ende dys
hyllige geyst. en dese dree fint eyn. Ende dree
fint de dat geue getuychmisse vp det erden. dye
geyst. dat water. en dat bloet. en dese dree sijn
eyn. Wāt wy vpenē de getuychmisse der myn
schen. de getuychmisse gades is mete. dat is
scheret. Wāt dat is de getuychmisse gades dat
mete is: want he heeft betuyget vā sinē sone.
De dat gelouuet in den sone gades: de heft de
getuychmisse gades in eme. de niet gelouuet an
den sone gades de maket en eyne logener wāt
he ghelouuet niet in dat getuychmisse dat got
heft betuyget van sinē sone. en dyt is dat ghe
tuychmisse dat vns got heft gegeue. dat ewy
ge leue ende dyt leue is in sinē sone. de dat heft
den sone de heft dat leue: de niet heft dē sone
gades de heft niet dat leue. Dese dinge schis
ue ich uw dat gy wetet dat gy hebbet dat ewy
ge leue. gy de gelouuen in den name des sones
gades en dat is de touersicht de wy hebbent to
gade. want wat dinge wy bydden na sinē wyl
len he verhoret vns. ende wy wetē dat he vns
verhoret wat dinges wy bydden. wy wetē dat
wy hebbent de byddinge de wy bydde vā eme
De dat wetet dat sin broder sundiget ende de
sunde niet is to dē dode. dat is dat he niet vol
herdet bys an den doet. Ihye bydde vor en en
eme wert gegeue dat leuen der gracie sonder
de dat sundiget en de sude is to deme dode. Ik
segge niet dat yemāt dat voer bydde. En ye
geluck welsheyt is sunde. ende is sunde to dem

dode want wy weken dat eyn pegelick de dae
gebaren is vpt gade de sūdighet met. euer dat
gestechte gades behoet en. ende de wose en wert
en niet antoren. wy weten dat wy sijn vit ga
de. ende de gantse werlt is in wos heyt ghesat
ende wy weten dat de sone godes is komen en
heft vns gegeue de sinne dat wy bekennen dē
waren got: ende sin in sinen waren sone. Desse
is de ware got ende dat ewyge leue. Gy kinde
re solt uw hoeden vor den affgoderen
Eyn eynde heeft de ieste Epistel Johānis

Hijc heuet an de vorrede auet de äder epistel

H Is het to schriuet Johānes to dem hyl
ligen wyue. ende he en twiuel niet de
selue in sinen breue eyne vrouwe to ho
ten voet gyfft he getuychmis. eten kinderē dat
si wanderen in det waerheit

Eyn eynde heeft dye vorrede. Ende heuet an
de ander Epistel Johānis

H alde Johannes sende groet
electen der vrouwen. ende erē
sonen de ick lyeff hebbe in det
waerheit. ende niet alleynē ick
sonder ock alle de daer bekau
den de waerheit vnb det waer
heit wyllen de daer bliuet in uw en wert myt
uw sijn in ewicheit. Gnade sij mit uw en barm
herticheit. ende de vrede van gade dem vadere
ende van Ihesu cristo dem sone des vaders. in
der lyeffde ende in der waerheit. Ick bin groet
like veruwouwt. dat ick hebbet vunden van dy
nen sone dat si wanderen in det waerheit. als
wy hebbent vntfangē dat ghebot van deme va
der. ende nu vrouwe ick bydde dy niet als scū
uende dy eyn nye ghebot: euer dat wy hebbent
gehad van anuange. dat wy lyeff hebbent vns
vnder eynander. ende dyt is die lyeffde gades
dat wy wanderen na sinē geboden wāt dyt is
dat ghebot als gy hebbent gehort vā anuāge
dat gy wandelen in deme want vyl vorleyders
sijn vyt gegaen in de werlt. de dat niet bekennē
Ihesum cristum ghēkomē in dem vleysche des
se is eyn vorleyder. de alsoe ghebart. lende an
teker voerlyet uw seluen dat ghy niet verleset
de dinge de gy hebbent ghewercket. euer dat
gy vntfanghet den vollen loen. wetet dat eyn
pegelick dye daer affwyket ende niet blyuet
in der lere casti de heft niet got lyeff. de daer
bliuet in dē lere dese heft lieft dē vad en dē sone
off etlike kompt to uw ende bringhet nyet des
se lere. niet wilt en vntfangē in ure buys noch
spreket to em sij gegroetet. wāt de dat sp̄tict